

Puinen karhuherra vartioi Välimaan vierastalon pihaa.

Vertailussa 4+1 majoitusta maaseudulla

28.4.2023 6.00

UUSINTA v. 2016 - Kesämatkailijan loman kruunaa viihtyisä majoitus. Esittelyssä on viisi vaihtoehtoa Suomen maaseudulta. Hyvin nukutun yön jälkeen on mukava jatkaa matkaa tai jäädä useammaksi päiväksi tutustumaan monimuotoiseen maaseutuun.

TEKSTI ja KUVAT: SARI PÖYLIÖ

Maalaisidylli Pohjanmaalla

Maatilamatkailu Välimaan pihapiiri Peräseinäjoella on kuin postikortti lapsuuden mummolasta. Vanha punainen tupa, aittarakennus ja talli reunustavat viheriövää nurmea. Linnut laulavat ja ohrapellot tuoksuvat. Kauempana puksuttaa traktori ja laitumella hevonen hirnahtaa silmiin tuppaaville paarmoilille.

Emäntä **Anna Välimaa** on tottunut siihen, että ihmiset haltioituvat tullessaan Välimaalles.

- Eräällä miehellä alkoivat kyynelleet virrata poskille, kun pihapiiri toi niin elävästi hänen mieleensä lapsuuden mummolan. Monet vieraat ovat sanoneet, että meillä on pakko unohtaa netti, laittaa puhelin kiinni ja nauttia tunnelmasta.

Pihapiirin idyllinen tunnelma jatkuu sisällä vanhassa mökissä. Iso valoisa pirtti on kodikkaasti sisustettu. Pirtin takana on rauhallinen kamari ja yläkerrassa kaksi lisää. Kodinkoneet ja iso televisio ovat myönnytyksiä nykypäivän mukavuuksille, samoin saunan pesuhuoneen pyykkikone ja kuivauskaappi.

Mikäli sähkösaunan lämpö tuntuu liian nykyaikaiselta, löytyy muutaman sadan metrin päästä rantasauna, joka on vieraiden vapaassa käytössä. Hitaasti lämmitetty puusauna, kuulas kesäilta ja maaseudun hiljaisuus rauhoittavat mielen. Saunan laiturilta voi polskahtaa uimaan puhtaaseen veteen.

- Jotkut ovat joskus innostuneet rauhallisesta tunnelmasta vähän liikaakin ja heille on pitänyt ystävällisesti huomauttaa, että vaatteet on syytä pitää yllä kun liikuskelee tilalla, Anna kertoo nauraen.

Aittarakennuksessa on kaksi suloisen hämärää kamaria, jotka on sisustettu vanhoilla esineillä. Piirongin päällä olevan peilin edessä on ehkä talon tytär tai piika aikanaan painellut hiuksiinsa *vookuja*. Raikkaissa, pienissä huoneissa voi kuunnella maalaisyön hiljaisuutta, kunnes yön tunnelma ja tuoksut viettelevät rauhalliseen uneen.

Aamiainen tarjotaan vanhaan talliin rakennetussa ravintolassa. Rakennuksen takaosassa on iso juhlatila, jonka lautaseinién raoista siivilöityy juhkakansan ylle lämmin auringonvalo. Vanhanaikaisella näyttämölavalla voidaan laulaa tai lausua runoja, tai sinne voidaan kattaa juhlapöytä hääparille, kuten usein on tehty. Tallirakennus on osittain uusi, mutta uuden ja vanhan eroa on lähes mahdoton havaita.

- Olemme käyttäneet vanhoja materiaaleja ja pyrkineet säilyttämään tunnelman aitona. Meille ei asenneta muovimattoja eikä gyproc-levyjä, kertoo Anna Välimaa.

Ainoat nykyajan myönnytykset löytyvät tälläkin kertaa keittiöstä, joka on koneistettu.

Välimaa on lypsykarjatilalla, jonka viljelyksiä hoitaa isäntä Veli-Matti. Tilalla on vanhan maalaistalon tapaan karjan lisäksi monia muitakin eläimiä. Laitumella tallustelee kaksi hevosta, joista ikäistään nuoremmalta ja virkeämmältä näyttävä 29-vuotias Cox tulee uteliaasti tervehtimään vieraita. Aidan takana kaikkelehtii Annan ja Veli-Matin tyttärentytär **Caritan** terhakka poni. Anna kertoo nauraen mikä yllätys poni oli pienelle tytölle.

- Tyttö oli toivonut isältä ponia syntymäpäivälahjaksi ja kun hän näki Peikon, hänen ilmeensä venähti. Hän oli tarkoittanut vaaleanpunaista leikkiponia, jonka harjaa voi kammata!

Talliravintolan seinällä on kokoelma vanhoja valokuvia, joihin on ikuistettu Annan ja Veli-Matin esiäitejä ja -isiä. Annan naisvaltainen suku esiintyy kuvissa Annan äidin äidin äitiin asti. Suku on jatkunut jo kahdella naispolvella eteenpäin, sillä Annalla ja Veli-Matilla on kaksi aikuista tytärtä, joista vanhemmalla on kaksi tytärtä ja nuoremmalla yksi. Kaikki Annan suvun naiset ovat olleet taitavia ruoanlaittajia ja ahkeria emäntiä.

- Mummoni oli varsinainen kotihengetär. Pakastimia ja jääkaappeja ei ollut, mutta mummolla oli aina hyvää ruokaa tarjolla ja pöytä täynnä omaa ja vierasta väkeä, Anna kertoo.

Maatilamatkailu Välimaan ovet ovat auki ympäri vuoden. Marraskuussa alkaa aatonaattoon kestävä pikkujoulukausi, jolloin tila sonnustautuu joulutunnelmaan. Maalaistalon idyllinen piha on oikea joulumaa, kun lumi peittää maan ja pimeyden keskellä loistavat tuvan lämpimät valot.

- Eräs pieni poika huusi kerran autosta noustuaan että "katso äiti, joulupukin talo!" kertoo Anna nauraen.

Anna tunnustaa, että kun joulua vietetään päivästä toiseen melkein kahden kuukauden ajan, eivät kinkku ja laatikot enää aattona maistu.

- Minulle riittää joulunvietoksi konvehtirasia, pehmeä nojatuoli ja hyvä kirja.

Mutta keskikesän lempeässä lämmössä talveen on vielä aikaa. Ensin nautitaan suven tuoksuista, korjataan sato, marjastetaan, sienestetään ja säilötään kesän maut talteen pitkiä talvikuukausia varten.

FAKTAT

Maatilamatkailu Välimaa

Osoite: Välimaantie 65, 61650 Kalakoski, Seinäjoki

Majoitus: 8 hengen mökki, kaksi 2-3 hengen aittahuonetta.

Aktiviteetit: Ratsastus, kalastus, soutelu, melominen, latotanssit, pyöräily, lenkkeily, marjastus ja sienestys. Läheisyydessä patikkareitistöjä 70 kilometriä.

Välimaan vierastuvan keittiö on hyvin varusteltu.

Tilat: Juhla- ja kokoustilaa kesäisin 140 hengelle ja talvisin 50 hengelle. Ravintolassa A-oikeudet.

www.valimaa.fi

Meren rannalla sisämaassa

Emosalmen neljän tähden camping-alue Pyhäjärven rannalla tarjoaa merellisen sisävesitunnelman. Matala, auringonpaisteiselle ulapalle avautuva hietikko houkuttelee ottamaan aurinkoa ja pulahtamaan uimaan lämpimään järviveteen. Pitkän ja leveän

Pyhäjärven rannat ovat kaukana toisistaan ja Emolahden näkymä ulottuu sinisinä siintäviin vaaroihin yli kymmenen kilometrin päähän.

- Lapset ja auringonottajat viihtyvät uimarannallamme. Emolahti sijaitsee nelostien varrella, mutta valtatie meteli jää metsikön taakse, kertoo toimitusjohtaja **Tapio Rannanmaa**.

Pyhäjärven kunnassa sijaitsevalla Emolahden camping-alueella on majoitusvaihtoehtoja moneen makuun. Mökkejä on tarjolla kahden hengen pikkumökeistä kymmenelle hengelle tarkoitettuihin huviloihin, joista osassa on oma sauna. Muutama vuosi sitten rakennetuissa motellihuoneistoissa mahtuu yöpymään koko perhe. Lisäksi alueelle voi majoittua asuntovaunulla tai pystyttää teltan. Muutama vuosi sitten valmistuneessa camping-alueen huoltorakennuksessa karavaanarit ja telttailijat voivat valmistaa ruokaa ja pestä lomavaatteet.

Rantasaunassa pestään helteisen päivän pölyt ennen kuin istuudutaan päärakennuksen terassille ihailemaan auringonlaskua.

- Päärakennuksessa on vastaanotto, kahvila-ravintola ja terassi. Ravintolassa on A-oikeudet ja siellä tarjotaan myös päivittäin aamiainen. Kesäisin meillä on elävää musiikkia ja tanssia joka viikko, **Tapio Rannanmaa** kertoo.

Lomalaisille on uimisen ja auringonoton lisäksi tarjolla myös paljon muuta kesäistä puuhaa. Emolahdelta voi vuokrata veneen, polkuveneen, polkuauton, pyörän, kanootin tai mönkijän. Lisäksi alueella voi pelata rantalentopalloa, sulkapalloa ja minigolfia.

- Oikea golf-kenttäkin löytyy kymmenen kilometrin päästä. Tilauksesta järjestämme kalastus- ja luontoretkiä sekä risteilyjä Pyhäjärvellä, Tapio Rannanmaa sanoo.

Eikä Emolahti Camping nuku talvellakaan. Alueelta pääsee hoidetuille laduille ja vuokrattavana on sekä suksia että lumikenkiä.

- Kalaisan järven rannalla kun ollaan, niin tietysti meiltä saa myös pilkkivälineitä, Rannanmaa kertoo.

FAKTAT

Emolahti Camping

Sijainti: Nelostien varrella neljän kilometrin päässä Pyhäsalmen kuntakeskuksesta. 180 kilometriä Jyväskylään ja 160 Ouluun.

Majoitus: 18 lomamökkiä, joista osassa oma sauna, neljä motellihuonetta, satapaikkainen caravan-alue.

Ravintola: Pizzaa ja pihvejä, A-oikeudet. Kesäisin tansseja ja karaokea. Kesällä myös internet-palvelupiste.

www.pyhajarvi.fi/emolahticamping

Karhujen maa Kainuussa

Suomussalmen Juntusrannan kylässä, vajaan kahden kilometrin päässä Venäjän rajasta Arolan maatila tarjoaa seikkailuhenkisille matkailijoille unohtumattoman elämyksen. **Helena ja Eero Seppäsen** karhusafarilla pääsee näkemään metsien kuninkaan silmästä silmään.

Kolmen kilometrin päähän Arolan tilalta on rakennettu karhujen ruokintapaikalle kolme kuvausmajaa, joiden panoraamaikkunoista voidaan turvallisesti seurata karhujen toimia. Autolla pääsee tarvittaessa perille asti. Yhteen kuvausmajoista pääsevät myös liikuntaesteiset ja toisessa voi yöpyä.

Karhusafareita tehdään toukokuusta elokuun puoleenväliin päivittäin. Safareille lähdetään illansuussa ja palataan karhujen aikataulun mukaan.

- Joskus ehditään takaisin jo ennen yhdeksää, mutta yleensä safarit kestävät kuutisen tuntia, kertoo Helena Seppänen.

Välimaan pihalla luonto on lähellä.

Pyhäjärven Emolahti muistuttaa merenrantaa.

Karhunkatseluretki tehdään turvallisesti. Mukana on asiantunteva opas, joka kertoo karhuista ja karhujen tavoista ja antaa ohjeet miten kuvauspaikalla toimitaan. Metsään lähdettäessä on syytä pukeutua lämpimästi. Voimakkaita tuoksuja pitää välttää, etteivät tarkkavainuiset kontiot kavahda karkuun, joten deodorantit, tupakka, alkoholi ja sääskivoiteet ovat pannassa. Safarilla nautitaan Helenan valmistamat herkulliset retkievää.

Arolan maatilalla voi kokea myös sodanaikaisia tunnelmia. Rajan tuntumassa sijaitseva Suomussalmi jäi talvisodan jalkoihin ja useat kylät, myös kirkonkylä, poltettiin maan tasalle. Arolan tilan silloinen emäntä **Lempi Seppänen** näki talvisodan syttymispäivänä vihollisten piirittävän naapuritaloa ja lähti pakoon kolmen pienen lapsensa kanssa. Raskaana ollut Lempi taivalsi metsien ja soiden läpi kymmenen kilometrin matkan Juntusrannan kylään ja varoitti vaarasta. Lempin rohkeuden ja päättäväisyyden ansiosta yli sata ihmistä pelastui.

Nuoren emännän urheaa evakkomatkaa muistellaan Arolan maatilan järjestämällä Lempin vaelluksella.

Arolan tilalla järjestetään myös metsästys- ja kalastusretkiä Kainuun korpiin. Keväthangilla hiihdellään Martinsekkosen luonnonsuojelualueelle, Teerilammen kämpälle, Martinjoen laavulle tai Hossaan.

Luontoelämyksen lisäksi Arolan tilalla tarjotaan vieraille hyvää, kainuulaista ruokaa.

- Rieskat ja ruisleivätkin leivomme itse. Ostoleipää ei vieraille tarjota, Helena Seppänen lupaa.

FAKTAT

Osoite: Arolantie 5, 89920 Ruhtinansalmi

Majoitus: 20 vuodepaikkaa pääarakennuksessa ja mökeissä
arolantila.suomussalmi.net

Piilopirtti Lakeuden laidalla

Hannuksen Piilopirtti on täysiverinen perheyritys. Tyrnävän kauniissa ja vireässä Keskikylässä sijaitseva majoituskohde on rakennettu isäntä **Heikki Hannuksen** kotitilan maille. Hannuksen perheen toiseksi vanhin poika **Jari** pyörittää omaa matkailuyritystään Limingan Luontokeskuksessa ja esikoinen **Mikko** opiskelee Lapin yliopistossa taloustieteitä.

Kotitilan työssä ovat innokkaasti mukana perheen nuorimmat lapset.

- **Emmi** on kymmenvuotias ja **Ville** yhdeksän, kertoo Heikki Hannus.

- Isä, sanoo Emmi topakasti. - Emmi on yksitoista ja Ville kymmenen!

Sitten tyttö lähtee paistamaan jälkiruoaksi lätyjä.

- Emmillä kyllä tapahtuu, kehuu isä-Heikki ja kertoo jutun edelliseltä kesältä.

Heikki ja Pirkko-vaimo olivat olleet rannassa pesemässä mattoja. Emmi ja Ville olivat olleet kahdestaan tilalla, kun pihaan oli yhtäkkiä päristellyt moottoripyöräletka.

- Lapset olivat tietenkin säikähtäneet, kun pirttiin oli alkanut työntyä isoja, mustapukuisia miehiä. Mutta Emmi oli sanonut, että isälle ja äidille ei soiteta, kyllä hän keittää kahvit, kertoo Heikki nauraen.

Ja kahvia Emmi oli alkanut keittää.

Hannuksen Piilopirtti ei nimestään huolimatta sijaitse piilossa, vaan isojen pohjoispohjalaisten viljelysaukeiden keskellä Lakeuden laidalla. Tyrnävällä on useita kymmeniä toimivia maatiloja ja Keskikylälläkin useita. Piilopirtin pääarakennuksen ympärillä huojuvat Hannuksen perheen omat ohrat, joilla ruokitaan tilan villisiat. Nyt pellonvierustaa kiertelee vasikankokoinen koira. Ohranvarret kahisevat ja väliillä tähkien yllä pilkahtaa karvainen häntä.

- Peppi on vielä pentu mutta niin viisas, ettei mene pellolle vaan tekee tarkastuskierröksensä reunoja pitkin, kertoo Heikki Hannus.

Piharakennuksen liepeillä lipoo kieltään pitkäkoipinen kissanpentu, jonka viereen hiipii huolehtivainen emo. Molemmat ovat tottuneet vieraisiin autoihin ja ihmisiin ja paistavat päättäväisesti särkeä kameran linssin kanssa.

Piilopirtti sijaitsee ihanteellisessa paikassa Lapin matkailukeskusten ja Helsingin puolivälissä.

- Moni pysähtyy meille meno- ja paluumatkalla. Myös Oulun seutu vetää matkailijoita ja se näkyy meilläkin, kertoo Heikki Hannus.

Karhusafarilla nähdään metsien kuningas silmästä silmään.
Kuva: Jarno Pääkkönen

Piilopirtin pihapiirissä on useita majoitusrakennuksia ja rannassa savusauna.

Ison mökin keittiössä mahtuu kokkaamaan päivällisen isollekin ryhmälle.

Hannuksen tilalle on helppo tulla. Nelostieltä ajetaan muutaman kilometrin matka pikitietä Keskikylälle ja jopa Hannusten omien tilusten läpi kulkeva pihatie on päällystetty sileäksi.

Vanhon piirustusten mukaan rakennettu päärakennus on kymmenen vuotta vanha ja tuoksuu uudelta hirreltä. Päärakennuksen takana on tanssilava, jossa järjestetään kesälauantaisin tansseja elävän musiikin säestyksellä. Lavan takana on A-oikeuksin varustettu aittabaari, jossa vietetään sekä häitä että syntymäpäiviä.

Majoitusvaihtoehtoja on päärakennuksen yläkerran huoneista aittoihin. Rauhallisessa hääaitassa vietetään tunnelmallinen juhlayö. Rannan aidossa savusaunassa nautitaan paitsi pehmeistä, vanhanajan löylyistä, myös pientäkin pienemmän Tyrnäväjoen liplatuksesta. Koiraihmisinä Hannukset eivät ole unohtaneet nelijalkaisiakaan vieraita:

- Meillä on aitta, johon saavat majoittua myös koirat, kertoo Heikki Hannus.

Sitten syödään Emmin lettuja, jotka suorastaan sulavat suussa.

FAKTAT

Hannuksen Piilopirtti

Osoite: Keskikyläntie 54 B, 91800 Tyrnävä

Majoitus: Päärakennuksessa viisi 2hh ja yksi 4hh, lisäksi kuuden ja yhdeksän hengen mökit, hääaitta kahdelle sekä isossa aitassa yhdeksän 2hh.

Juhlat: Tilaisuuden suunnittelu, somistus, tarjoilu, kuljetukset, majoitus ja ohjelma.

Kokoukset: Tiloja 10-80 hengelle. Varustuksena wlan, videotykki ja piirtoheitin.

hannuksenpiilopirtti.fi

Lintubongareiden paratiisi

Heikki Hannuksen 20-vuotias Jari-poika seuraa matkailualalla isänsä jalanjälkiä. Kaupallisen koulutuksen hankkinut nuori mies pyörittää Liminganlahden Luontokeskuksen yhteydessä olevaa hotellia.

Lintujen mukaan nimetyt Pikkutiira, Ruskosuohaukka, Laulujoutsen, Merihanhi, Mustapyrstökuiri ja Kultasirkku ovat Luontokeskuksen viihtyisiä majoitushuoneita, joissa on yhteensä 28 vuodepaikkaa. Kaikissa huoneissa on oma suihku ja wc. Keskuksessa on lisäksi kahvila, tilausravintola sekä kokous- ja saunatilat. Luontoelämyksiä tarjoavat Liminganlahden lintujen kiikaroimisen lisäksi vaihtuvat luontonäyttelyt, luonto-opastus sekä lahden elämää esittelevä multimediaesitys.

Liminganlahti on Perämeren suurin lahti ja sitä pidetään Suomen arvokkaimpana lintuvetenä. Kaislikot, ruovikot, niityt ja rantapensaikot muodostavat houkuttelevan ympäristön monipuoliselle linnustolle ja alueella pesii yli sata lintulajia.
www.limminganlahti.fi

Isäntä Heikki, emäntä Pirkko, Ville, Emmi sekä Peppi-pentu toivottavat vieraat tervetulleiksi Tyrnäville.

Luontokeskuksen tiloissa on kahvila ja vaihtuvia näyttelyitä.

Luontokeskuksen huoneet on nimetty lintujen mukaan.